

На основу члана 73р став 2. и члана 173. став 4. Закона о платним услугама („Службени гласник РС“, бр. 139/2014 и 44/2018) и члана 18. став 1. тачка 3) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018), гувернер Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О ПЛАТНОМ РАЧУНУ СА ОСНОВНИМ УСЛУГАМА

1. Овом одлуком ближе се уређују право потрошача на платни рачун са основним услугама, врсте услуга које тај рачун обухвата и ограничење висине накнада које банке могу да наплате у вези с тим рачуном.

2. Банка је дужна да потрошачу који има законит боравак у Републици Србији а нема отворен платни рачун код банке – на његов захтев омогући отварање и коришћење платног рачуна са основним услугама.

Под потрошачем из става 1. ове тачке сматра се и потрошач који код банке има отворен платни рачун који служи искључиво за прикупљање средстава за отплату кредита, односно сервисирање кредита или одржавање кредита или као средство обезбеђења, као и потрошач који има отворен наменски рачун код банке у сврху исплате новчаних средстава стечених на основу посебних прописа (нпр. једнократна новчана помоћ свим пунолетним грађанима), а који се не користи за извршавање других платних трансакција.

Под потрошачем из става 1. ове тачке сматра се и потрошач који код банке има отворен платни рачун, а који затражи отварање платног рачуна са основним услугама уз истовремено подношење захтева за затварање свих других платних рачуна у банци, осим рачуна из става 2. ове тачке.

Банка је дужна да омогући отварање рачуна са основним услугама у оквиру услуге промене платног рачуна са гашењем платног рачуна код банке, односно да на основу овлашћења корисника изврши гашење свих рачуна код банке у смислу става 3. ове тачке.

3. Максимални износ месечне накнаде за платни рачун са основним услугама износи 150 динара.

4. Платни рачун са основним услугама обухвата најмање следеће услуге:

- 1) отварање, вођење и гашење платног рачуна;
- 2) уплату готовог новца на платни рачун и исплату готовог новца са платног рачуна на шалтерима, банкоматима и другим сличним уређајима банке код које је отворен рачун;
- 3) услуге извршавања платних трансакција, тј. преноса новчаних средстава с платног рачуна, односно на платни рачун, и то:
 - (1) директним задужењем,
 - (2) коришћењем платне картице, платног инструмента заснованог на платној картици и платног инструмента за инстант трансфер одобрења на продајном месту трговца у смислу одлуке којом се уређују општа правила за извршавање инстант трансфера одобрења, укључујући коришћење ових платних инструмената за плаћања путем интернета,
 - (3) трансфером одобрења, укључујући трајни налог и инстант трансфер одобрења који није инстант трансфер одобрења у смислу подтачке (2) ове одредбе, на основу платног налога издатог на шалтеру банке, у оквиру електронског или мобилног банкарства или путем одговарајућих уређаја без обзира на то да ли је реч о интерним или екстерним преносима о преносима на рачуне потрошача и предузетника или правних лица и независно од начина иницирања ових трансфера (нпр. коришћење уговорене ознаке корисника платних услуга или стандардизоване дводимензионалне ознаке – QR код);
 - 4) успостављање и коришћење услуге електронског или мобилног банкарства;
 - 5) издавање и коришћење дебитне платне картице;
 - 6) достављање обавештења у вези са извршеним платним трансакцијама у складу са начином уговореним оквирним уговором, с тим да ако је уговорено обавештавање путем нотификације у оквиру електронског или мобилног банкарства та нотификација је бесплатна, а ако је нотификација уговорена путем СМС поруке, накнада мора да одговара стварним трошковима.

5. Банка је дужна да омогућава потрошачу неограничени број трансакција у оквиру услуга из тачке 4. ове одлуке.

За извршавање платних трансакција у оквиру мобилног и електронског банкарства из тачке 4. став 1. одредба под 3) ове одлуке банка може кориснику наплатити износ по трансакцији који не може бити виши од 70% износа по трансакцији који наплаћује корисницима пакета у оквиру којег се наплаћује најнижи износ по трансакцији за њено извршење, односно 70% износа који је најнижи у тарифи накнада за ту услугу.

Под најнижим износом из става 2. ове тачке сматра се износ који је већи од 0 динара, односно 0% износа платне трансакције.

Ако корисницима свих других пакета рачуна не наплаћује накнаду из става 2. ове тачке, банка не може ту накнаду да наплаћује ни корисницима платног рачуна са основним услугама.

Банка може наплатити извршење платне трансакције трансфером одобрења на шалтеру у износу који није виши од најнижег износа накнаде који банка наплаћује корисницима других пакета рачуна за ту услугу.

6. Уз платни рачун са основним услугама потрошач може да захтева и додатне услуге.

Додатним услугама у смислу ове одлуке сматрају се:

- 1) услуга коришћења основне кредитне картице са свим функционалностима које тај платни инструмент има код следећег пакета платних рачуна;
- 2) услуга дозвољеног прекорачења рачуна;
- 3) услуга издавања чекова;
- 4) услуга отварања и вођења девизног платног рачуна.

Додатне услуге банка може наплатити од корисника у износу који није већи од накнада за те услуге у оквиру следећег пакета платног рачуна.

Следећим пакетом платног рачуна у смислу ове одлуке, изузимајући платни рачун са основним услугама, сматра се пакет платног рачуна код којег је месечна накнада за његово одржавање најнижа.

Ако је додатна услуга коју корисник платног рачуна са основним услугама захтева бесплатна у оквиру следећег пакета платног рачуна, онда износ накнаде за ту додатну услугу не може бити већи од 50% разлике између износа накнаде за одржавање тог пакета рачуна и износа из тачке 3. ове одлуке.

Ако корисник захтева више од једне додатне услуге, укупан збир износа накнада за те додатне услуге и износа из тачке 3. ове одлуке не може бити већи од 80% износа накнаде за одржавање пакета платног рачуна код којег су све те додатне услуге укључене у оквиру тог пакета и не наплаћују се додатно, а код којег је редовна накнада за одржавање најнижа.

7. За остале услуге које нису обухваћене тач. 4. и 6. ове одлуке банка може наплатити накнаде које не могу бити веће од накнада које банка наплаћује корисницима осталих пакета платног рачуна, односно висина тих накнада мора бити у складу са актима којима се утврђују накнаде и други трошкови које банка наплаћује другим корисницима.

8. Банка не може структуру и садржину пакета платних рачуна да утврди, односно понуди потрошачима тако да дестимулише коришћење платног рачуна са основним услугама, нити да предузима друге мере које отежавају или онемогућавају остваривање сврхе ове одлуке.

9. Банка је дужна да услугу отварања и вођења платног рачуна са основним услугама оглашава на својој интернет презентацији тако да ова услуга буде јасно видљива на почетној страници те презентације, као и тако да на свим деловима те презентације на којима банка оглашава истовремено више пакета услуга повезаних с платним рачунима који нису платни рачун са основним услугама, на једнак начин и у једнакој мери буду видљиве и доступне и информације о платном рачуну са основним услугама.

Банка је дужна да у оквиру своје интернет презентације има посебну страницу за платни рачун са основним услугама, на којој ће приказивати само информације о платном рачуну са основним услугама, и то тако да на тој страници на јасан и лако разумљив начин прикаже податке о свим услугама и накнадама које се у складу са овом одлуком пружају и наплаћују у вези с тим рачуном.

Страница из става 2. ове тачке мора бити доступна на једнак начин као и друге странице на којима банка приказује посебно само информације о одређеном пакету услуга повезаних с платним рачуном који није платни рачун са основним услугама.

10. Банка је дужна да, уз предлог измена и допуна оквирног уговора којим се мењају накнаде за пружање платних услуга, обавести потрошача који не користи платни рачун са основним услугама и о томе да има право да једноставно и брзо пређе на платни рачун са основним услугама, односно да закључи оквирни уговор о вођењу тог рачуна, као и да га обавести о износу месечне накнаде за вођење тог рачуна и износу других накнада из тачке 5. ове одлуке и учини му лако доступним информације о начину на који може закључити тај уговор.

11. Корисници свих платних рачуна, односно пакета платних рачуна имају право да од дана ступања на снагу ове одлуке захтевају отварање рачуна са основним услугама у складу са овом одлуком.

12. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

О бр. 1
11. август 2022. године
Београд

Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.